

Prof. Antoni Hlavaty – refleksje o medycynie

Refleksje dotyczące medycyny i postaw etycznych lekarzy zostały oparte na własnych doświadczeniach i obserwacjach zdobytych podczas ponad pięćdziesięcioletniego uprawiania zawodu. Uważam, że medycyna jest nie tylko rozbudowanym kompleksem nauk medycznych, ale również pewną sztuką. Zarówno jako nauka i sztuka łączy się z etyką. Z tego powodu jest tak wysoko ceniona w aksjologicznej hierarchii pośród różnych zawodów.

Według Władysława Biegańskiego *medycyna zrodziła się, a jej rodzicami chrzestnymi były miłosierdzie i współczucie*. Zawód lekarza jest nieubłaganym sprawdzianem kwalifikacji moralnych. Lekarzowi nie wolno być niewrażliwym na wartości i ich hierarchię. Dlatego za największą zaletę lekarza należy uznać obowiązek nadawania swej pracy zawodowej wymiaru duchowości i pogłębienia swego człowieczeństwa. Oznacza to kierowanie się uprzejmością i życzliwością, które pozwalają choremu odczuć, że jest człowiekiem wśród ludzi.

Medycyna bez sacrum nie istnieje. Kliniki, szpitale, a zwłaszcza sala operacyjna powinny stać się „ziemią świętą”, ponieważ tam dokonują się czyny, które za podmiot swego działania mają drugiego człowieka. Jest to miejsce wymagające od chorego ofiary, zaś od lekarza poświęcenia i bezgranicznej ofiarności. Chory składa ofiarę ze swego bólu, cierpienia i swego własnego krzyża. Natomiast lekarz składa ofiarę ze swego działania, na które składa się wiedza medyczna i miłosierdzie. To one jednoczą te dwie ludzkie ofiary w jedną najwyższą wartość, jaką jest zdrowie. Szczególnie na sali operacyjnej lekarz uświadamia sobie swoje powołanie, poznaje samego siebie, swoje wnętrze, swoje możliwości i swoją niewystarczalność. Dlatego do sali operacyjnej należy wkroczyć jak do świątyni, bez egoizmu, pychy, zarozumiałości, przygotowany i oczyszczony, z pokorą i ciszą.

Uważam, że między lekarzami powinna istnieć „wspólnota osobowa”, która swoim jakby tęczowym mostem połączy wszystkich i ułatwi przekraczanie samych siebie (auto transcendencja), umożliwi dostrzeżenie w sobie nawzajem prawdy, dobra, by nimi się obdzielać.

Są to refleksje, którymi w wieku 96 lat pragnie podzielić się zasłużony dla medycyny i naszej *Alma Mater* prof. Antoni Hlavaty. Kiedy nam wręczał swoje tak drogie notatki prosił, aby – jeśli to tylko możliwe – dotarły do naszej gdańskiej społeczności akademickiej. Spełniamy więc Jego życzenie myśląc, że jest to wzruszające przesłanie Osoby, która pomimo swojego wieku ciągle żyje problemami naszego i umiłowanego przez siebie zawodu lekarza.

Janina Suchorzewska,
Leon Birn

Prof. Antoni Hlavaty jest emerytowanym kierownikiem Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Akademii Medycznej w Gdańsku; kierował Kliniką w latach 1967-1990. Szczególnie interesowała go chirurgia rekonstrukcyjna ręki, choroby stawu biodrowego oraz patologia kręgosłupa. Oprócz ortopedii jego pasją są góry.

Naukowiec w Hongkongu

Dr Łukasz Balwicki z Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej GUMed uczestniczył w dniach 24-27 sierpnia br. w spotkaniu naukowym w Hongkongu. Zorganizowała je prof. Kara Chan z Hongkong Baptist University w ramach projektu badawczego pt. *Badanie włączenia społecznego oraz korzystania z internetu przez pacjentów korzystających z opieki psychiatrycznej w Polsce (SCOPE-P)*. Ma ono odpowiedzieć na pytanie o możliwość stosowania skali włączenia społecznego do oceny tego zjawiska u osób, które mogą doświadczać wycofania z życia w społeczeństwie. Posiedzenie miało na celu podsumowanie i wstępną analizę danych, które pochodziły z wywiadów przeprowadzonych wśród pacjentów poradni przy Klinice Psychiatrii Dorosłych GUMed, dzięki uprzejmości jej kierownika dr. hab. Wiesława J. Cubały. W projekt zaangażowani są dodatkowo prof.

Peter Huxley z Bangor University (UK) oraz dr CHIU Yu Lung Marcus z City University of Hongkong. ■